

MARIBORSKI DELAVEC

Neodvisen političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 4.50 mesečno.
Če si pride naročnik sam po list: Mesečno K 4.—,
četrletno K 14.—, polletno K 28.—, celoletno K 56.—
Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 5. uri popoldne.

Posamezna številka stane 20 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

Slovensko vseučilišče ugotovljeno!

Tiskovna zadruga.

Z sedežem v Mariboru se je ustanovila »Tiskovna zadruga«, registrovana zadruga z omejeno zavezo. Namen »Tiskovne zadruge« je z skupnim izdajanjem knjig, muzikalij, umetnin in časopisov, političnih, strokovnih in leposlovnih, z izvrševanjem knjigotiska ter tiskarsko-litografske obrti in z založništvom knjig vseh vrst pospeševati naš tisk in širiti slovensko besedo in slovensko umetnost v najširših narodnih vrstah. Podjetje je zasnovano na široki podlagi in trdnih združnih temeljih.

Z današnjim dnem je prevzela »Tiskovna zadruga« Mariborskega Delavca v svojo last. V povečani obliki ga hoče, kakor do sedaj, izdajati dnevno.

»Mariborski Delavec« bo zastopal narodna in demokratična načela. Narodnost je živa tvorna sila, ki se mora uveljaviti v vsem javnem in zasebnem življenju in narodno edinstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev v enotno urejeni državi je podlaga naše bodočnosti. Pravice našega troimenega naroda do uje-

dinjenja vseh njenih delov hočemo braniti kot našo sveto stvar in se boriti za trdno državno enoto. Volja ljudstva naj bo merodajen in odločujoč činitelj javnega življenja, zagovarjamo najširšo ustavno svobodo. Stojimo na stališču enakopravnosti vseh državljanov in ne priznavamo niti posameznikom, niti stanovom niti kakim napravam kakih predprav. Enakomerno se naj dvigajo vsi stanovi, razmere časa pa zahtevajo, da se predvsem pomore šibkim slojem malemu človeku, ki teži življenja in dneva najtežje občuti. Nočemo razredne politike in odklanjamo izigravanje enega stanu proti drugemu, hočemo pa socialne pravičnosti za vse. Zlorabe zdrave ljudske sile naj nas varuje moderna socialna zakonodaja, ki naj čuva in brani delavca. Zavedamo se pa tudi, da tvori ogromno večino našega naroda kmet, česar produkcijsko silo je treba dvigniti do največje popolnosti.

Naša jugoslovanska zemlja ima po svoji legi in svojih prirodnih zakladih vse predpogoje, da se v njej razvije blagostanje. Daje stremljenje je, da se

na gospodarskem polju vsestransko osamosvojimo in s tem utrdimo našo politično svobodo.

Srečen in zadovoljen rod si želimo v trdni enotni državi in prepričani smo, da bo ob sodelovanju vseh slojev, ob dobri volji vseh posameznikov mogoče doseči zaželjene cilje.

Današnjo številko »Mariborskega Delavca« pošiljamo tudi nenaročnikom na vglad. Poznejše številke bomo dostavljali le onim, ki se na list naročijo. Posamezne številke stanejo 20 vinarjev. Mesečna naročnina znaša z dostavljanjem na dom ali po pošti 4.50 K in 4 K, če si pride naročnik sam v upravništvo po list, četrletno 14 K, polletno 28 K in za celo leto 56 K. Uredništvo in upravništvo se nahaja v Narodnem domu. (Vhod iz kopališke ulice).

Postanejo narodni ali ostanejo mednarodni?

To vprašanje danes ni več vprašanje samo jugoslov. soc. demokracije, ampak za nas obmejne Slovence, zlasti za nas v glavni trdnjavi je to vprašanje postalo eno izmed usodnih jugoslovan-

Pustna nedelja med Ukrajinci.

Tudi l. 1916 je bila ravno ta dan — hočem reči, ravno tako pozno, pustna nedelja. Naša bitnica je »ležala« vkopana 2 klm strelne daljave od sprednje ruske straže nad Medvedovci pri Buczaczu. Do 22. februarja smo imeli krasne dneve, kakor so v tem času baje neka posebna lastnost precej raznolične vzhodne Galicije. 23. pa je začelo snežiti in tedaj je prišlo gorje nad vse v jarkih zakopane posadke. Da jutraj nisi našel svojega oddelka, ker je nad njim padel do 2 metra visok sneg, to so bile vsakdanji dogodki.

Nepričakovano smo dobili povelje na takojšnji odhod v Bukovino. Čeprav so nas Rusi danzadan oblagodarjali s svojimi raznokalibrimi »bonboni«, in smo se preživljali večinoma le s krompirjem, ki ga je vsepolno ležalo še v zemlji — vasi nevkoli so po večini izginile, da ni bilo niti sledu od njih — vendar smo se težko ločili od svojih brlogov. Došli v Buczacz, smo izvedeli, da je naš transport vsled prevelikega snega nemogoč; zaostali so vsi vlaki, cest pa sploh ni bilo

spoznati več. Tako smo bili navezani čakati zunaj tedaj že večinoma razstreljenega mesta. Porazdelili so nas po hišah med Poljake in Žide. V vasi je razsajal legar. Vojne zasilne bolnice so bile prenapolnjene s težko ranjenici. Bolniki z legarjem so v najhujši krizi čakali od zjutraj do večera brez vsake zdravniške postrežbe. Tudi v naši bitnici smo imeli žrtev. A snežilo je nepretrgoma dalje. Vsaki dan smo imeli povelje na odhod, pa vselej, ko smo bili že pripravljeni, je prišla odpora: transport nemogoč, počakati!

In tako smo čakali do predpustne sobote. Zvedrilo se je in hajdi na pot! Toda ne v Bukovino, marveč morali smo v karanteno v gorsko vasio Woloszczyszka ob postaji Litwinow. Po glavni cesti je bilo na tisoče delavcev, večinoma civilnih, ki so delali »gaz«. V tem okraju se sicer valovita ravna gališka pustinja nenadoma spreminja v malo-gričevi valoviti svet. Ceste strmo navkreber, še strmeje navzdol. Po trudepolnem potu smo dospeli v Podhajce, ki je bil tedaj glavni stan znanega generala Hofmana.

Od sod smo imeli še 20 klm do našega cilja. Po predpisu bi bili morali že opoldne

tja dospeti. Ampak sneg se je presneto malo brugal za naše predpise. Komaj smo zunaj Podhajcev krenili na stransko cesto, smo že — obtičali. To priliko smo izrabili in »menadžirali« kar v snegu sredi ceste. In tedaj se je marsikdo spomnil svojega ljubega domu in seveda — pustne nedelje. Kdo je smel upati, da še kdaj vidi svoj dom, svoje drage, da še enkrat doživi veselo našo pustno nedeljo.

Na cesti pred nami je ležalo do 5 m snega. Morali smo kreniti v stran, kar čez polja in gozdove v selo. Ubogi ljudje, a še bolj uboga živina. Še le na večer smo dospeli do vznožja hriba. Onokraj je ležala vas, naš cilj. Kako s težkimi topovi in še s težjimi tovornimi vozovi na hrib? Odgovor ostanem raje dolžan. Le eno naj tu ovekovečim. Konjem, ki niso mogli naprej, je stotnik pustil vojeti navezati pod jezik, bilo in teplo se je toliko časa po živali, da ji je padel odtrgan jezik iz gobca na s krvjo porbarvani sneg. Poročnik Žid je s svojim bičem skrbel, da se nismo preglasno zgražali nad tem brezsrčnim ravnanjem. Še le ob 8. uri po noči je cela bitnica po strašnih naporih

skih vprašanj. Mi vsi dobro vemo, da je bila stranka ki si je nadela naslov »Jugoslov. soc. demokratska stranka«, pravzaprav le podružnica nemške soc. demokrac. za slovenski jug, da je imel glavno vodstvo te podružnice Dunaj; zlasti pa da je bil Gradec srce za mariborsko soc. demokrat. organizirano delavstvo. Med tem delavstvom se pa nahaja — če ne več, vsaj dobra tretjina tudi našega zavednega slovenskega življa. Jasnó je tudi, da če bi vse n tistim, ki se danes izdajajo za nemške »socije«, potrgali umetno nakiteno perje, bi danes tukajšnje soc. demokrat. stranko morali nadvladati Slovenci.

Če se odpadniki tudi še sedaj, ko bi morali pred seboj videti nove, tudi zanje ugodnejše razmere, ne sramujejo še nadalje nositi tuje vse-nemško nacijsko lice, jim privoščimo to veselje. Toda ne more in ne sme nam biti vseeno, ali naj naši delavci še nadalje ostanejo v dosedanjí organizaciji vkupaj z nemškimi sodrugi. Ob zadnjih krvavih dogodkih smo vsi pregloboko občutili, kako daleč sega vpliv in nasilje nemških sodrugov napram slovenskim tovarišem. Mi vsi — brez razlike stranke — smo bili ob teh dogodkih prepričani, da treba ta v sedanjih razmerah nenaravni zakon razdružiti — z lepa ali z grda. Čakali smo, da to nujno potrebno nalogo izvrši Jugosl. soc. dem. stranka sama. Zato smo bili radovedni na izid strankinega shoda, ki se je pretečeno soboto vršil v tukajšnjem Narodnem domu. Ali če smo upali, da se ob tej priliki izvrši prepotrebna operacija, smo le obogateli za eno — razočaranje. Razočara nas je vodja tukajšnje, še le pred kratkem novo ustanovljene podružnice »JSDS« g. prof. Favaj, ki je tako izrazito zastopal stališče internacijskale, da se je to še celo g. Kristanu zdelo ali pretirano ali preodkrito. G. Favaj je na eni strani sicer skušal zavrniti očitke, da bi bila stranka protinarodna. Toda na drugi strani je narodnost oziroma narodno zavest organiziranega slovenskega delavstva pokopal globoko v stare grobove pokojne internacijskale. Tako se je med drugim izrazil, češ, da »od same narodnosti delavec nima ničesar, če se bori za kruh« »mi se borimo najprej za socialno stališče«. »Mi se borimo za enakopravnost vseh narodov, torej tudi za tistega, ki nam je doslej gospodoval«. »Vsak šovinizem je ostre obsodbe vreden in ga pobijamo tudi pri svojih lastnih ljudeh« ...

Če bi g. profesor govoril o šovinizmu n. pr. mariborskim nemškim sodrugom, bi bil imel

obstala vrh hriba. Oddelki, ki so že 2—3 ure pred zadnjimi dospeli tja gori, so morali premočeni v hudi burji čakati dohoda zadnjih vozov. Dospeli v vas, splošna zmeda. Ljudje so v temni noči iskali zavetja zase in živino. V našo srečo smo našli dobrosrčne ljudi, mešanico Poljakov in Ukrajincov.

Do onemoglosti utrujen, sem se vlekel do pasu v snegu do prve razsvetljene koč. Siromašna družina, a sprejeli so me s pri-srčno gostoljubnostjo, ki je pri pravih Ukrajincih (Rusinih) navadno nismo našli. Položili so malo slame na ilovnata tla, vrgel sem se v premočeni obleki na slamo, pokrtil se s plaščem in zaspal. A še predno so se zaprle trepalnice vtrujenih oči, so mi misli poromale daleč, daleč preko teh snežnih poljan, tja proti solnčnem jugu, vse zadnje pustne nedelje so »marširale« pred menoj. Ko je prišla ta slednja na vrsto, sem se poslovil od nje z globokim vzdihom, kot bi se bil za vedno poslovil od življenja.

Mnogo od tovarišev, ki smo tisto pustno nedeljo preživeli med Ukrajinci, se je že zdavno ne spominja več ... leže bogzna kje zakopani ... Tudi njim postavi na tem mestu spomenik.

Tovariš Franjo Pirc.

prav. Toda g. profesor je govoril svojim jugoslovanskim somišljenikom. In baš v Mariboru govoriti o kakšnem šovinizmu od naše strani, posebej pa še od strani jugosl. soc. demokrat. delavstva, to je malo prehudo poprano. Ta občutek je moral imeti tudi g. Kristan, ki se je čutil primoranega Favajovo ostrino opiliti in omiliti.

G. Kristan je odkrito priznal: »Naše delo tu smo morali prepustiti nemškim soc. demokratom. Vedeli smo, da Nemci ne poznajo naših teženj in da je za nas zlasti tu in na Koroškem narodno vprašanje obenem vprašanje tudi — kruha. (Splošno odobravanje). Poznali smo težko stališče našega delavca tu na obmeji, toda pomagati nismo mogli, ker nas je bilo premalo — samo 6 za delo na vse strani ... Vemo dobro, da so nemški sodrugi videli le sami sebe! Toda danes to vprašanje za naše delavstvo odpade in ostane le še socialno vprašanje«. Koncem teh tudi za nas važnih priznanj pa Kristan izraža možnost, da nemški sodrugi tudi še nadalje ostanejo v skupni organizaciji, zatrjuje sicer, da se bodo »morali sprijazniti« z novimi razmerami.

Maribor ni mesto za internacijski »šovinizem«, tu morajo biti tudi socialno demokratične organizacije — Jugoslovanske.

Agitirajte za „Mariborskega Delavca“ in prijatelji našega tiska za „Tiskovno zadrugo“.

Posebne vesti.

Današnje številko razpošljemo v večjem številu tudi ven na deželo in v sosednje slovenske pokrajine. One gg. naslovnike, ki dobe več izvodov, prosimo, da jih razdajo med svoje znanke. Vse pa prosimo, da list priporočajo in da nam vpošiljajo naslove onih, ki se za list zanimajo. Obenem se priporočamo tudi za dopise iz vseh strani naših jugoslov. pokrajin.

Uredništva — zamenjava listov. Novo izdajo pošljemo uredništvom v svrhu zamenjave. V izogib nepotrebnemu pisarenju sledeče v pojasnilo: Uredništvo, ki ne reflektuje na zamenjavo, blagovoli list vrniti na naslov uredništvu »Mar. Delavcu«. Druge g. g. tovariše pa prosimo, da preskrbe za točno izmenjavo.

Odvetniki. V področju od etniške zbornice v Ljubljani, je sedaj vpisanih 116 odvetnikov in sicer v okolišju ljubljanskega deželnega sodišča 47, novomeškega okrožnega sodišča 10, celjskega okrožnega sodišča 27 in mariborskega okrožnega sodišča 32. V Celju samem je vpisanih 11 slovenskih in 5 nemških odvetnikov, v Ptuj 6 slovenskih in 3 nemški ter v Mariboru 8 slovenskih (Dr. Glaser, Dr. Irgolič, Dr. Koderman, Dr. Leskovar, Dr. Lipold, Dr. Pipuš, Dr. Rosina in Dr. Šernec) in 8 nemških odvetnikov.

Odslov pisaric iz vojaških pisarn. Kakor se čuje, je višja vojaška oblast odredila, da se z dne 1. marca odpove vsem ženskam, ki so bile doslej zaposlene v vojaških pisarnah. Na njih mesta se morajo sprejemati le invalidi. To bo joka in stoka!

Vstaja Srbov pod vodstvom Črnega Jurija. Pod tem naslovom izide jutri v podlistku začetek zgodovinsko zanimive razprave iz peresa veččaka, na kar že danes opozarjamo.

Telefonska poročila.

Slovensko vseučilišče ugotovljeno!

Beograd, 28. febr. (Sl. N.) Ministrski svet v Beogradu je dovolil 1.400.000 K za slovensko univerzo realnega tipa in želi, da se že to jesen prične na univerzi s poukom.

Regent Aleksander odputuje.

Pariz, 28. februarja. (Sl. N.) Naša mirovna delegacija javlja, da odputuje regent Aleksander v najkrajšem času v Belgrad. Vdeleži se Državnega Veča, kjer poda svoj prestolni govor.

Prost promet z živili in krmili v Jugoslaviji.

Beograd, 28. febr. (Sl. N.) Ministrski svet je dovolil prost promet za žito, moko, živino, meso, mast, sadje, zelenjavo, vino, žganje, olje in les ter izdelke, kmetijsko orodje in stroje. Kar ni tu navedeno, je še navezано na dovoljenje pokrajinskih vlad.

Wilson se vrne.

Geneva 28. febr. (Sl. N.) Wilson se vrne na mirovno konferenco in odputuje 5. marca iz Amerike.

Naše severne in iztočne meje.

Geneva 28. febr. (Sl. N.) Komisija za romunska vprašanja, ki je razžirjena tudi za druge zadeve, se zdaj peča z mejo Jugoslavije napram Avstriji, Ogrski in Bolgarski.

Za demobilizacijo. — Nemiri v Italiji.

Geneva, 28. febr. (Sl. N.) Včeraj pop. se je vršil v Milanu ogromen tabor vsega delavstva. Zborovanje je bilo izredno viharno in naperjeno proti aneksijam in intervencijski politiki. Ljudstvo je zahtevalo takojšnjo demobilizacijo. Vse vojaštvo je bilo konsignirano in je zasedlo vse glavne ulice. Na mnogih mestih je prišlo do pretepov in celo do streljanja. Med vojaštvom se opaža pojevanje discipline.

Generalni štrajk v Italiji.

Geneva, 28. februarja. (Sl. N.) Rimska sekcija sindikata železničarjev je včeraj sklenila generalni štrajk vseh železničarjev v celi Italiji, ako se takoj ne ugotovi vsem njihovim zahtevam. Položaj v tekstilni industriji je izvanredno napet. Tudi tu se pričakuje v kratkem splošna stavka.

Italijanska zbornica.

Geneva, 28. febr. (Sl. N.) Otvoritev zbornice bo 1. marca. Že s sedaj je vpisanih 57 govornikov k vladni izjavi, med njimi opozicijonci Labriola, Schantzer in Turati. Mnogo poslancev je že v Rimu.

Političen pregled.

Dr. Kamnikar še vedno hujska! V nedeljo je dr. Kamnikar povabil vse župane in svetovalce občin cmureškega in radgonskega okraja, v koliko so iste sedaj zasedene po naših četah, v Apače ter jih nagovarjal, naj naj gredo osebno v Gradec in naj prosijo za združenje njih občin z Nemško Avstrijo.

Kako se je delala ljudska volja na Ščavnici. Pretečen teden tega meseca so pobirali različneži, nahujskani po dr. Schormannu in dr. Kamnikarju podpise po občini Ščavnica za priklopitev k Nemški Avstriji. Temu postopanju se je napravilo od naših oblasti konec. Značilno je, pod kakim pritiskom in kakimi pretnjami so podpise izsiljevali. Župan Jurij Kraner je izrabljaj svojo uradno oblast s tem, da je žugal, da bode vse rekvizicije in javne dajatve tirjal samo od onih, kateri se ne bodo podpisali. Še nasilnejše pa se je obnašal odbornik Beserl, kateri je kratkomalo stranke na pripravljenih tiskovinah podpisal in to kljub najodločnejšemu protestu. Na tak način izsiljene vspehe pot-m naši odpadniki proslavljajo na oficijelne komisije kot »Volja nar da«

Slovenci! Slovenek! govorite povsod samo slovenski!

Mariborske novice.

Tiskovna zadruga je zadruga z omejenim jamstvom. Član jamči z vplačanim deležem in še enkratno svoto. Deleži znašajo 200 K. Prijatelje našega tiska vabimo k pristopu. Dopise pošiljati na »Tiskovno zadrugo« v Mariboru, Narodni dom.

Pustna nedelja javni red in mir! Menda ni treba naše varnostne oblasti še posebej opozarjati, da je danes pustna nedelja. Pač pa polagamo naši vročerkvni mladini »prav vroče« na srce: pazi, da pustna nedelja ne bo nikoder tudi — krvava nedelja. Naši odpadniki v Hočah, Razvajnu in sploh v celi okolici že pričakujejo, da pride do spopadov. Zato, bodite previdni, ne izzivajte tudi sami nevarnosti zoper javni red in mir. Tudi za mesto samo se priporoča ojačenje varnostne straže, ki naj vsako nerodnost in vpitje takoj na mestu zaustavi. Naša slovenska pesem je prevzvišena, da bi se smela po ulicah iz ust pijancev izrabljati v posurovelo vpitje.

V vzrokih pomanjkanja mesa, smo sprejeli še eno važno pojasnilo, ki bo med drugim zanimalo tudi gostilničarje in lastnike večjih gostišč (restavracij) ter »tihe« prekupovalce naše živine in golove, »tamne« razpečevalce mesa v kraje, ki ne spadajo v kraljevino SHS. Pričakujemo še od neke strani morda še važnejše informacije in tedaj hočemo napraviti kar skupen obračun.

Slab kruh in naši peki. Vsled včerajšnje naše biležke se nam iz občinstva poroča več zanimivih vzrokov, zakaj je ravno v Mariboru v zadnjem času tako slab kruh. Iz vseh poročil je eno jasno, da je največja krivda pri pekih in da se nujno priporoča nepričakovano revidirati vse peke zlasti ob času, ko se moka pripravlja za kruh. Z zadevo, ki je važna za celo mesto, se bomo seveda še podrobneje pečali.

Občni zbor »Tiskovne zadruge« se vrši v soboto, 8. marca 1919 ob 5. uri popoldne v Mariboru v Narodnem domu. Vspored: 1. poročilo pripravljalnega odbora, 2. volitev načelstva in preglednikov in 3. slučajnosti.

Tihotapec z usnjem. V Mariboru se je pojavil ogrski žid, ki kupuje od prodajalcev usnja vsako množino in podplatov v namen jih po ovinkih spraviti iz dežele. Pri mariborskih trgovcih podplatov tudi za drag denar ni dobiti, ogrski žid, pa kupuje — v velikem. Res lepe razmišljaje!

Draginja mila je v Mariboru še vedno neznosna. Prva jugovlovanska tovarna za milo v Spod. Šiški pošilja na primer 30%no pralno milo v kosih po 200 g trgovcem v velikem v poljubnih množinah po 90 vinarjev komad in ti bi ga smeli na drobno prodajati po 1 K 20 v. V resnici pa stane v mariborskih trgovinah to milo komad po 1 K 80 v do 2 K. Prosimo državno policijo, naj se tudi za cene mila malo pobriga, ker 100% dobiček ni opravičen. Naredba o draženju je še v veljavi.

Komunisti v Mariboru. Prišli so tudi pri nas na sled agitacijam komunistov, od katerih se sodi, da so se tu zatekli iz Gradca. Svojo agitacijo vsiljujejo po beznicah, v katerih vedo, da zahaja nižje vojaštvo. Vojaštvo in sploh naše ljudi opozarjamo na skrajno previdnost. Vsak tak slučaj naj se nam oziroma tudi oblastim takoj obznani.

Prvi mariborski bioskop je podjetje, ki zasluži, da ga Slovenci ne zanemarijajo v prid drugemu nemškemu podjetju.

Dopisi.

Iz Ščavnice. Razmere v občini Ščavnica, okraj Cmurek. Občina Ščavnica je podpisala svojčas majniško deklaracijo in to po želji skoraj celega prebivalstva te občine. Ta izjava sedaj jako moti cmureške in radgonske nemškutarje in zato so si dobili zvestega pomočnika

za hujškanje zoper Jugoslavijo v osebi sedanjega župana Jožefa Kraner. Ta ne izpusti nobene prilike, da ne bi ljudstva hujškal zoper Jugoslavijo. S posebnim uspehom dela to s tem, da se sklicuje na visoke cene, katere se plačujejo za kmečke pridelke v Nemški Avstriji proti nizkim, ki se plačujejo pri nas, posebno za živino, za katero nudijo tihotapec 7 in še več kron za kg žive teže. Skrajni čas je že, da se tega rogovileža odstavi in da se imenuje za gerenta zanesljiv naš kmet Blaž Urbančič. Prej ko se to ne bode zgodilo, ne bo miru.

Iz Sv. Lenarta v Slov. Goricah. (Rekvizicija konj.) Stražni oddelk pri Sv. Lenartu je zaplenil štiri konje neke Ivane Reiter pri Sv. Treh Kraljih in konja znanega otrobarja Franceta Schütza pri Sv. Trojici. Konji so bili erarični in so si jih navedeni kratkomalo prilastili. Tudi trojički Ferdinand Golob vozi s takim konjem. Kako dolgo še?

Iz Št. Lenarta v Sl. Goricah. Tu smo pred kratkem imeli jako dobro obiskan ustanovni občni zbor podružnice J. D. S. Predsednikom izvoljen je g. dr. Gorišek.

Kletka za zrele ptiče.

Kokoši so jo izdale. Sv. Martina pravijo, da je izdala goski. »Svetnico« Marijo Mole iz Koroške ceste pa so izdale kokoši, da so bile last Antonije Lešnik v Stolni ulici. A obenem so te kokoši omenjeno »svetnico« izdale še tudi drugih »čednosti«. Pravijo, da ona najbolj ve o vltomu v Ljuturski ulici, kjer se na škodo Eduarda Svobode odnesla za 2000 K perila.

Svileni robci iščejo lastnika. Brezposelni trg. pomočnik H. F. iz Wild. ul. je danes po mestu ponujal svilene robce. Ni pa prav ugotovljeno, od kod so ti robci prišli na ulico. Morda se kdo zanje resneje zanima in omenjenega oprosti suma dobave teh robcev neravnim potom.

Iz mestne aprovizacije.

Izdaja sladkornih izkaznic. Sladkorne izkaznice za mesec marec se bodo izdajale za komisijo I, to je graško predmestje, v ponedeljek dne 3. marca, za komisijo II, to je notranje mesto in koroško predmestje, v torek dne 4. marca, in za komisijo III, to je Magdalensko predmestje v sredo dne 5. marca, vsakokrat od 1/9. do 11. ure popoldne v občinskem gospodarskem uradu na Rotovškem trgu št. 6. Po izkaznicah imajo priti hišni posestniki in oddati v njih rokah nahajajoče se sezname prebivalcev. Izkaznice se morajo dostaviti takoj sirankam. Za izgubljene izkaznice se ne izdajajo nadomestila. Kdor izgubi izkaznico, ne dobi naimanj 3 mesece sladkorja. Osebe, ki stanujejo le mimogrede v Mariboru, nimajo pravice na izkaznico za sladkor.

Izdaja sladkorja. Prodaja sladkorja za mesec marec se začneja v ponedeljek dne 3. marca. Na dušo odpade 3/4 kg. Pri izdaji sladkorja ima prodajalec odtrgati od izkaznice oba marčeva kupona, jih skrbno zbirati in, kadar sladkor razproda, takoj z običajnim izkazom v občinskem gospodarskem uradu v roke vodje izdaje krušnih izkazuic oddati. Priporoča se, da se občinstvo za nakup sladkorja pri enem trgovcu prej prijavi; sladkorne izkaznice naj ne da nikdo iz rok, ampak se mora ta šele pri nakupu sladkorja pokazati. Izgubljene izkaznice se ne nadomeščajo. Dodatne izkaznice se v marcu ne bodo izdajale. Tudi ni dovoljeno, kupone za marec doma odtrgati, kajti na odtrgane kupone se sladkor ne sme izdajati. Samo one izkaznice so veljavne; na katerih marčevih, aprilovih in majevih je žig »B K A Maribor«. Trgovci dobe z dvema izjemama isto količino sladkorja, kakor doslej. Oni so torej v stanju sprejemati prijave in oddajalcem takoj povedati, da li jim morejo dobaviti sladkor. Če tega ne morejo, se oddajalec javi lahko takoj pri drugem trgovcu.

Sladkorne izkaznice za podnajemnike. Da se izogne gnječi, bodo se izdajale te izkaznice na sledeči način: V četrtek dne 6. marca za podnajemnike komisije I, v petek dne 7. marca za podnajemnike komisije II, v soboto

dne 8. marca za podnajemnike komisije III, črke A—K vedno od 1/9.—1/12. ure popoldne, črke L—Z pa od 1/2.—5. ure popoldne. Komisije so zaznamovane na družinskih nakupovalnih izkaznicah. Prosi se, da se občinstvo drži strogo te odredbe.

Nakaznice za sladkor. Nakaznice za sladkor se bodo izdajale gostilničarjem in kavarnarjem v ponedeljek dne 3. marca, sladšičarjem, lekarnarjem in zavodom v torek dne 4. marca in sicer vsakokrat med 3. in 4. uro popoldne. Sladkor se dobi na istih mestih kakor v mesecu februarju.

Krušne izkaznice za osebe, ki se nahajajo le mimogrede v Mariboru, ki se pa morejo izkazati z živilsko odjavnico svojega dosedanjega bivališča, bode izdajal občinski gospodarski urad. Na zgornjem robu je označeno število odpadajočih krušnih porcij s številom, modro obkroženo, na desni tedenski dnevi, ob katerih se sme izdati kruh in ki se morajo odrezati od izkaznice, kadar se kruh izda. V sredini končno je okrožje, pri katerem se kruh dobi. Te izkaznice veljajo največ 14 dni.

Premog za domačo rabo. Izdaja premoga za domačo rabo se vrši od ponedeljka, dne 3. marca t. l. naprej pri vsih oddajalcih premoga in sicer za tedenski odrezek št. 20 to je od 23. 2. do 1. 3. 1919. Tedenski odrezki 11 vslevši 19, zapadejo. Do tedenskega odrezka št. 10 nedobljeni premog, je istotako zapadel.

Zadnje vesti.

Štrajk nem. železnič. ponesrečen. Kakor se nam ob sklepu lista poroča, se je za danes nameravani štrajk nemških železničarjev na Koroškem kolodvoru ponesrečil. Ta štrajk je bil mišljen pravzaprav v to namen, da Nemci izsilijo, da se slovenski železničarji odpuste iz službe. (Ta načrt so Nemci predčasno izdali sami, ker so preveč javno grozili da bodo vse »windišerje« napodili iz kolodvora in delavnice). Naši varnostni oblasti se je posrečilo v odločilnem trenutku iztegniti svojo roko po glavnih hujškačih. Upamo, da bo ta dogodek imel odločilen vpliv tudi v J. S. D. S.

Razglas.

Glasom naredbe poverjenišstva za socialno skrbstvo z dne 14. februarja 1919 posluje začasna delavska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani za vse območje deželne vlade za Slovenijo.

Zato se naroča vsem poslodajnikom naj prijavijo pismeno vse svoje v. poštve prihajajoče obrate najkasneje do 6. sušca 1919 mestnemu magistratu v Mariboru.

Obenem z prijavo je tudi naznaniti, do kdaj in za katere obrate je plačana zadnja premija (prinos), ter priložiti tudi zadnje še veljavne uvertitvene odloke (»Einreichungsbescheide«).

Tiskovino za prijavo se dobijo pri podpisanem uradu.

Mestni magistrat Maribor,
dne 27. svečana 1919

Vladni komisar:

dr. Pfeifer I. r.

Pri slovenski rodbini išče

sobo

če mogoče tudi prehrano, naš sourednik. Ponudbe na uredništvo lista.

Vojaška veselica

se vrši v nedeljo 2. marca 1919 v Marekovi gostilni na Karčevini.

Šaljiva pošta, tombola in srečolov. Pred veselico se bo brala zjutraj ob 6. uri maša za pokojne vojaške.

K obilni udeležbi vabi

Odbor.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru

Delniška glavnica 15.000.000 K

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fondi nad 4.000.000 K

Poslovalnica avstrijske razredne loterije

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Mariboru.

Sprejema vloge na knjižice, tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Rentni davek plača banka sama.
Kupuje in prodaja devize, valute, vrednostne papirje itd., eskontira menice, devize, vrednostne papirje itd.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive.
Daje trgovske kredite pod ugodnimi pogoji in predujme na vrednostne papirje in blago.
Izvršuje borzna naročila najkulantnije.

I. Mariborski bioskop

Tegetthoffova cesta.

Od sobote 1.—7. marca 1919

Ljubimka vseh kino-obiskovalcev HENNY PORTEN

Prihod Odyseja v domovino

Kmečka komedija v 4 dejanjih. V glavni ulogi umetnica

Henny Porten.

Od 8.—14. marca 1919

Dnevnik zgubljenke.

Predstave se vrše vsaki dan ob 6. in 8. uri, v nedeljah in praznikih ob 1/3., 4., 6. in 8. uri zvečer

Juraj Gredlič, brivec

v Tegetthoffovi cesti 22 se priporoča jugoslovanskemu občinstvu.

Florjan Skalé, čevljar, Maribor

Vitrinjska ulica 15

Zaloga vsakovrstne čevlarske potrebščin. Velika izbira izgotovljenih moških in ženskih čevljev.
Stalna cena! Solidna postrežba!

Prva jugoslovanska mizarnica v Mariboru

Tegetthoffov trg št. 3

priporoča vsem svojo točno in dobro izdelano pohištvo, zgradje parketnih tla kakor tudi bilardnih miz.
S poštovanjem

Rudolf Novak, mizar.

Karbidove svetilke

in sveče, velika izbira. Pri prodaji 5 ali več komadov precejšnji popust.

C. Th. Meyer

Maribor ob Dr., Zg. Gospodska ulica št. 39.

Zahtevajte cenik!

Trgovina s papirjem

Ivanka Weixl, Gospodska ulica 33

priporoča razglednice, papir in druge pisarniške ter šolske potrebšchine.

A. Vertnik

trgovina z mešanim blagom in premogom
Sodnijska ulica 17

pripoča se občinstvu.

Knjigarna in veletrgovina papirja

Vilko Weixl

Maribor, Glavni trg 22

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih razglednic, raznega papirja in sploh vseh pisalnih in šolskih potrebščin.

V zalogi razne šolske ter leposlovne knjige, tudi v hrv. jeziku.

Prevzame naročila na štampilje.

Še v zalogi se nahajajo drobniarje in igrače se razprodajo.

V kratkem se otvori lastna knjigovaznica.

J. Božič

Maribor, Tegetthoffova cesta 34

Modni atelje za gospe in gospode.
Naročila po meri se solidno in točno izvrše. Vojaške uniforme se izgotovijo v najkrajšem času.

Zaloga vsakovrstnih oblek za moške in dečke, kakor tudi vojaške čepice ter epolete.

Posojilnica v Mariboru

(Narodni dom)

vabi na

37. redni občni zbor za upravno leto 1918

ki se vrši

v nedeljo, dne 9. marca 1919 ob 10. uri dopoldne v zadružni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo ravnateljstva.
2. Poročilo nadzorništva.
3. Odobrenje računskega sklepa za leto 1918 ter razdelitev čistega dobička.
4. Volitev dveh članov ravnateljstva.
5. Volitev enega člana nadzorništva.
6. Sprememba pravil.
7. Slučajnosti.

V Mariboru, 1. marca 1919.

Ravnateljstvo.

Naznanilo.

Podpisana uljudno javlja slavnemu občinstvu, da sva otvorila, dne 15. svečana 1919

hotel in restavracijo „Union“

(preje Erzherzog Johann) v Mariboru

Istočasno zagotavlja vsem cenjenim gostom postreči vedno le z najboljšo kuhinjo in prvovrstnimi vini tako tudi le z vedno snažnimi hotelskimi sobami.

Blagohotnega obiska ter naklonjenosti proseč udana

Ciril in Rozi Tratnik.

Že 20 let izvršujem mojo obrt kot strokovnjak, zato se priporočam cenj. občinstvu za vse v mojo stroko spadajoča popravila.

Natančna popravila gramofonov.

Zaloga vsakovrstnih zlatin in srebrnih po nizkih cenah.

Lovrenc Stojec, urar, Maribor

Tegetthoffova cesta št. 30.

Trgovska agentura in komisijska trgovina

Franjo Vidovič

Maribor, Cvetlična ulica št. 15

Preskrbuje prodajo in nakup vseh
= v trgovino spadajočih stvari. =

Obsežno posestvo

obstoječe iz mline, žage, 70 oralov gozda, 6 oralov polja in vinograda. Bremen prosto in pošta v hiši 8 minut oddaljeno od kolodvora. Pojasnilo daje pisarna dr. Kodermana v Mariboru, Tegetthoffova cesta št. 30.

Gostilna in mesarija

J. Kirbiš

Maribor, Vetrinjska ul.

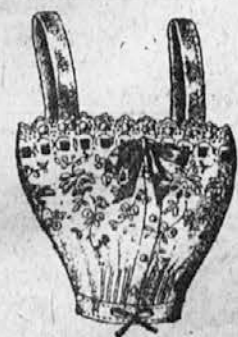
priporoča svojo izvrstno toplo kuhinjo ter najboljše pristna vna.

Vojaške čepice

bojne čepice (sajkače), epolete zlate in srebrne, baržun v prepisanih barvah, kokarde za častnike v državni barvi SHS in kokarde za moštvo SHS, srbske rosete (zvezde), različne borte po predpisih razpošilja modna trgovina

Zaloga perila za dame, steznikov in moderčkov.

Zaloga svile za obleke in bluže.
Uzorci na razpolago.

M. BIDOUC, Maribor, Tegetthoffova cesta št. 28